

Robinzoni.

(Igrica v treh dejanjih. — Spisal Svečan.)

Drugo dejanje.

O mraku v gozdu.

I. prizor.

Ivan in France (*prisopihata od leve strani*).

France (*trepetaje.*) Ivan, Ivan, ali veš ti, kaj je bilo?

Ivan (*tiho in prestrašen.*) Volk gotovo, ali celo medved . . . Moj Bog, če pride sem. (*Ozrè se krog sebe.*) Ti, kjé pa sta onadva?

France. Ne vem. Jaz se nisem nič ozrl; kar bežal sem, ko je zašumelo.

Ivan. Joj, ko bi se jima kaj zgodilo! (*Kliče.*) Mirko, Mirko — oj!

France (*skoči prestrašen k njemu.*) Nikar ne kriči! Ali se ničesar ne bojiš?

Ivan. Kaj ju hočeva kar pustiti? Ne bodi takšen! Jaz ju grem iskat.

France. Le pojdi, jaz pa ne grem. Komaj že nogé premikam. Če je kakšna zver, pa naj bo. Jaz bom kar zamižal; potem naj me požrè, če me hoče. (*Leže na tla.*)

Ivan (*stoji nekaj časa neodločen.*) Ali res ne greš?

France (*jezen.*) Saj sem rekel, da ne.

Ivan. Pa ostani! (*Odide na desno stran.*)

II. prizor.

France (*sam*).

Kaj je res šel? Moj Bog, če bi se sedaj kaj prikazalo, ko sem sam! . . . Kaj bi storil, če pride kakšen medved? Ali celó divji mož? (*Vstane.*) Kako me je strah . . . Joj, in če sta se onadva res izgubila? Kaj bi rekli domá? . . . Oh, domá! Kaj zdaj neki doma delajo? Gotovo nas iščejo . . . In kam gremo zdaj po noči? Joj, sam gozd, sam gozd in črna noč . . . Zmirom bolj temno je . . . Uh, kaj pa je tam? (*Umakne se in gleda s strahom proti ozadju.*) Samó senca je bila in takó sem se prestrašil . . . Kod hodi Ivan toliko časa? Če bi me zgrešil! In potem sam tukaj, čisto sam sredi gozda. (*Kliče.*) Ivan! Ivan!

III. prizor.

France. (*Od desne strani pridejo*) Ivan, Mirko in Lojze.

France. Ali si ju dobil? Kod pa sta hodila?

Ivan. Oh, ta otroka! Zad za grmom sta ležala in v tlá sta tiščala obraz.

Mirko (*jokaje.*) Jaz nisem mogel več teči.

Lojze. Jaz tudi ne, pa sva se skrila.

Mirko. Ivan, kakó je že temá! Kaj ni nikjer kakšne hišice? Oj, morda je kje tista lepa, cukrena! Daj, Ivan, splezaj na óno-le drevo, — vidiš, kakó je visoko? Najvišje, kar jih je . . . Če se sveti kakšna lučica, pa zavpij: ohoj! da te bomo slišali.

Ivan. Ah, Mirko, jaz bi že splezal, a glej, ko bi bil na drevesu divji mož?

Mirko in Lojze (*pogledata prestrašena kvišku.*) Uh!

France. Ali veš, Ivan, kakó smo brali v šoli? Stoji na veji divji mož, velik, ves kosmät in črn, roke ima pa dolge do kolen. In če pride človek pod tisto drevo, se divji mož tiho in počasi prikloni in, kakor bi to nič ne bilo, prime ga za vrat in ga potegne k sebi.

Mirko in Lojze. Kaj pa potem?

Ivan. Precej ga pojé . . . Jaz že nečem na drevo, — ali greš ti, France?

France. Še pódenj si ne upam.

Mirko (*otožen.*) Kaj pa tedaj počnemo? Ali gremo dalje?

Lojze. Jaz že ne morem več.

Ivan. Nič drugega ne kaže, kakor da ostanemo tukaj . . .

Lojze. Pojdimo rajši domov.

Mirko. Domá imajo že večerjo skuhano.

France. In palico namočeno.

Ivan. Jaz pravim: tukaj lepó lézimo in če se nam ponoči nič ne pripetí, pojdimo jutri zarano naprej.

France. Takó naj bo. (*Ivan in France ležeta na tlà.*)

Mirko. Ali homo vso noč takó ležali?

Ivan. Oh, Mirko, nič nikar se ne boj. Če kaj pride — saj smo štirje.

Lojze. Saj ne homo nič videli, ko homo spali.

Mirko. Pa nas lahko kar pojé, da še vedeli ne homo, kdaj.

Ivan. Čakajte, jaz sem se nečesa domislil. France, ali si že kdaj slišal, kakó napravijo vojaki, kadar se utaboré?

France. Kako?

Ivan. Straže postavijo krog in krog, in te pazijo, da se kdo ponoči ne priplazi do šotorov.

Mirko. To je izvrstno! Še mi jih postavimo na vseh straneh (*glas mu upade*) — oh, pa smo samo štirje.

Ivan. To nič ne dé. Poslušajte! Trije zaspímo, jeden pa stoji pod onim drevesom.

Lojze. Ali čisto sam?

Ivan. No, tebe je že strah, — seveda sam! Kadar kaj začuti, pa hitro stopi k drugim in jih vzbudi. Toda če se nič hudega ne zgodi, pridi čez nekaj časa sem nazaj in drug pojde na njegovo mesto. Ali ste zadovoljni?

France. Dobro bi bilo takó, — kdo pa pojde prvi?

Mirko in Lojze. Jaz že ne.

France. Jaz bi šel, pa je preveč temà; in če bi bil ravno tam kakšen strah!

Ivan. Oh, pojdi še ti, kamor hočeš; vsi ste strahopetci. Grem pa jaz sam. (*Vstane.*)

Mirko. Nikar ne hódi, Ivan! Kaj ostanemo potem sami tukaj?

Ivan. Saj bom jaz še bolj sam, kot vi drugi.

Mirko. Pa morda ravno tačas kaj pride, ko boš ti stražil.

Ivan. Ali si čuden: saj zato bom pa vendar stražil, da bi kaj ne prišlo.

Mirko. Pa vendar, ti, rajši nikar ne hódi! Ali pa vzemi še mene s seboj.

Lojze. Jaz pojdem tudi z vama.

Ivan. Potemtakem bi nazadnje samega Franceta stražili vsi skupaj.

France. O ne, saj jaz grem z vami. (*Vstane.*)

Ivan. Toraj pa vsi tukaj ostanimo! Če se kaj pripetí, le samim sebi pripišite!

France. Pa naredimo takó, da bo jeden samo bdèl, a drugi da bodo spali.

Mirko. O, tako že! Če hočete, bdím jaz prvi; le kar zaspíte.

Lojze. Ne, še ti zaspí, Mirko, saj ti že oči vkup lezejo; bom rajši jaz pokonci.

France. Kaj hota vidva! Največji pričnè, in jaz sem največji.

Ivan. Zdaj bi vsak rad bdèl, na stražo pa noben ni hotel. A stojte! . . . Vstopite se drug poleg drugega, in jaz štejem do deset. Na kogar pride deseta številka, tisti bo prvi na vrsti. Toraj! Pri tebi začnem, France. (*Kaže s prstom po vrsti na vsakogar*) Jedna, dve, tri —

France. Ohó, nalašč si pri meni začel, zato da bi bil ti sam deseti.

Ivan. No, dobro, pa začnem pri Mirku.

Mirko. Kdo ho pa potem deseti, če pri meni začneš?

Ivan (*jezno.*) Nobeden! . . . Takó ste sitni, da ni nič z vami. Jaz vas pustim v miru, pa počnite, kar hočete. Takó! (*Leže na tla in se obrne od njih.*)

France. Nò, nò, Ivan, pa boji ti prvi pokonci, če ravno hočeš biti.

Ivan (*se obrne k njim.*) Dobro! Torej zaspite! (*Vsi ležejo.*)

Mirko. Kaj bomo kar takó zaspali, Ivan? Ali ne bomo nič molili?

Lojze. In večerjali? Oh, jaz sem lačen.

France. In jaz nič manj.

Ivan. Temu se ne more pomagati. Kruh smo pojedli, nò, in drugega ni . . . Kar pozabimo na lákoto. Mirko ima prav. Pokleknimo in molimo!

Lojze. Jaz pa vendar mislim, da bi prej še večerjali.

Ivan. Ti neumnež ti! Če ni pa ni; kaj more kdo za to?

Mirko. Ivan, ali ni tukaj nikakoršnih jagod?

Ivan. Če bi prav bile; kdo pa jih bo hodil ponoči brat?

Lojze. Kaj vso noč ne bomo nič jedli? Jaz bi že rad, da bi bil dan.

Ivan. Kje je še! Saj se je komaj stemnilo. Še kakšnih deset ur bomo v temi.

Mirko in Lojze (*strahom.*) Deset ur!

Ivan. Kaj pa je to! Jaz bi bil tukaj še dvajset ur, če bi bilo treba.

France. Jój, Ivan, kaj tebe res ni nič strah?

(Dalje prihodnjič.)

LISTJE IN CVETJE.

Iz mojega spisovnika.

(Priobčil Ant. Maier.)

2. Pripovedka o Lambergu in Pegamu.

Blizu Radovljice stoji razvalina starega gradu. V tem je stanoval nekdanj vitez Lamberg. Ta je imel konja, ki je zobal sedem let le pšenično zrnje in pil vipavsko vino. Zato je bil jako ognjevit. Nekoč pride na Dunaj silen velikan, Pegam po imenu. Klical je vse junake našega cesarstva na boj. Kdor se ž njim poskusi, vsakega premaga. Cesar pošlje po Lamberga. Ta pridirja na konju v jednom dnevu na Dunaj. Tam se bojuje pod varstvom Matere božje s strašnim velikanom, Lamberg srečno premaga Pegama, odseka mu glavo in se vesel vrne v domovino.

Anagram.

(Priobčil Cid Em Nafr.)

Mala „1, 2, 3, 4, 5 in 6“

Klicali so mlado deklenco nekdanj

Stara „3, 2, 1, 4, 5 in 6“

Jo nazivljejo ljudje vse vprek sedaj.

(Odgonetka v prihodnjem listu.)

Kdo vé:

16. Kako se bere IHS?

17. Zakaj postane jabelko modro-črno tam, kjer se obreže z jeklenim nožem?

18. Kaj je „aritmogrif“?

Odgovor na vprašanja v zadnjem listu:

13. Vprašanje, v čem se loči natolcevanje od krive sodbe, vam je natančno razloženo v let. pastirskem listu: »S krivim natolcevanjem grešimo, če brez zadostnega vzroka sumimo kaj hudega o bližnjem. Pri tem nismo torej trdno prepričani, da bi bil bližnji to ali ono storil, da ima to ali ono slabo lastnost, ampak samo sumničimo, se nagibamo k misli, da je temu tako. — S predrzno sodbo pa grešimo, če imamo brez zadostnega vzroka za gotovo in resnično, da je bližnji storil kaj hudega. Pri tem torej nič več ne sumimo, ne ugibljemo semtertjé, ampak izrečemo v svojem srcu naravnost in določno dovršeno sodbo o bližnjem. Ne govorimo samo: »Znaló bi biti«, ampak: »Tako je.«

14. Krompir se zato ogreblje, ker se gomólj ne nareja na koncu pravih korenin, marveč nastane iz višje stoječih postranskih koreninic, katere se le tedaj odebelijo ob konceh, ako so z zemljo dobro pokrite.